

**DĚJEPISNÁ
OLYMPIÁDA
54. ročník –
2024/2025**

Krajské kolo – řešení II. kategorie

Tematické zaměření ročníku:

„Ve středu zájmu člověk aneb Péče o duši a tělo od osvícenství po španělskou chřipku.“
(1740-1920)

Číslo otázky	Správná odpověď	Způsob hodnocení	Počet bodů max.
1	1–e 2–g 3–i 4–f 5–b 6–h 7–j 8–c 9–d 10–a	Každá správná odpověď 0,5 bodu.	5
2	A. a), d), e). B. a) b) d). C. NE/ANO/ANO/ANO/ANO	A. Každá správná 1, dohromady 3. B. Každá správná 1, dohromady 3. C. Každá správná 1, dohromady 5.	11
3	d).	Správná 1 bod.	1
4	b); c).	Každá správná 1 b.	2
5	c), d), f).	Každá správná 1 b.	3
6	A. a) mandlové otruby, případně mandle b) zakroužkovaná bude reklama 3., c) tuberkulóza. B. 1 c), 2 e), 3 a).	A. Každá správná 1 bod = 3 B. Každá správná 1 = 3	6
7	1–A, B	Správná 1 bod	5

	<p>2–C, E 3–F 4–G 5–E</p> <p>Poznámka k B: u J. K. Boháče se uvádí i jiný rok úmrtí, 1768. My uvádíme 1773, protože je tento rok i v doporučené literatuře. Letopočty jsou u jmen pro snazší orientaci v chronologii.</p>	(a to i v případě č. 1 a 2, kde jsou přiřazeny dva obory; je-li přiřazen pouze jeden = žádný bod)	
8	<p>A. NE/ANO/ANO/ANO/ANO B. A-3; B-4; C-1; D-2.</p>	<p>A. Každá správná 1, celkem 5 B. Každá správná 1, celkem 4</p>	9
9	<p>A. Ženevě; Mezinárodní výbor Červeného kříže (uznává se pouze celý název). Poznámka: mezinárodní výbor Červeného kříže je uveden ve zdrojovém materiálu, který je v povinné literatuře. Tento název je oficiální až od roku 1873, proto je uznávaná i varianta odpovědi je: <i>Mezinárodní výbor pro pomoc raněným vojákům (název z roku 1863.)</i> B. Podtržené věty: Narodil jsem se do rodiny významného obchodníka v Německu. (správně Švýcarsku) Abych s naším projektem seznámil císaře Napoleona I., sjednal jsem si s ním schůzku v Itálii. (správně Napoleona III.) Pomohl jsem založit nemocnici, ve které byli ošetřováni zejména francouzští zranění vojáci. (správně všichni vojáci bez ohledu na národnost) V podnikání se mi dařilo dobře. (musel vyhlásit bankrot) V roce 1901 jsem se stal nositelem Nobelovy ceny za literaturu. (míru) C. c) D. Vlastenecký pomocný spolek Červeného kříže pro Království české Vlastenecký pomocný spolek Červeného kříže pro Markrabství moravské E. Československý červený kříž dr. Alice Masaryková (dr. Alice Garrigue Masaryková)</p>	<p>A. každý správný název 1 bod, celkem 2.</p> <p>B. Za každou potvrzenou větu s chybou 1 bod, celkem 5.</p> <p>C. Správná odpověď = 1 bod. D. Pouze celý správný název za 1 bod. Dohromady 2. E. Pouze celý název a celé jméno, celkem 2 body.</p>	12
10	<p>A. b), c). B. c)</p>	<p>A. 1 bod za obě správná označení, za jedno správné 0 bodů. B. 1 bod C. Každá správná</p>	

	C. a) Lobda b) Mannheim c) úspora času, urychlení cesty ap – cokoli v tomto významu d) 7-9 km (uznávají se i varianty 6-8; 8-10) e) propojila se myšlenka pohybu vozu, pěší chůze a pohybu koně – konstrukce se sedlem je varianta vozu, odrážení nohama napodobuje pohyby koně a kombinace kol a nohou napodobuje 4 kola u vozu. Uznává se cokoli v tomto významu, co dává smysl.	odpověď – 1 bod, celkem 5 .	7
11	A. b), c), d). B. 1–b) - D 2–a) – C 3–d) – A C. Gymnastika (sportovní gymnastika, mužská gymnastika)	A. Každá správná 1, celkem 3 . B. Správná trojice je 1 bod, dohromady 3 body. C. správná odpověď 1 bod	7
12	A. c), d). B. d)	A. Obě odpovědi 1 bod; 1 správná odpověď 0 bodů. B. 1 odpověď 1 bod.	2
13	A. ANO/ANO/ANO/NE/ANO/NE B. b), c), d) C. procházky na čerstvém vzduchu, venkovní koupele a polokoupele, chůze v pramenité vodě. D. hydroterapie (vodoléčba)	A.6 správných = 3 body, 5-4 správné = 2 body, 4-2 správně = 1 bod, 1 správně 0 bodů. B. Každá správná 1 bod, dohromady 3 . C. Každé správné podtržení =1 bod, celkem 3 . D. 1 správná = 1 bod.	10
	Celkem		80
Roz- řazov.	Označeno má být: a); c); d); e); g); h); i); k); m); n).	Každá správná 1 bod	10

Poznámka:

Při shodě bodů dále rozhoduje počet bodů u **rozřazovací otázky (max.10)**.

Pokud dojde ke shodě bodového hodnocení i po rozřazovací otázce, rozhoduje **dále součet získaných bodů u otázek č. 2 (11 bodů) + č. 9 (12 bodů) = max. 23**.

Zdroje otázek

Č. ot.	Zdroje
1	SOCHA, P., UTRNÍK-STRYGATOVÁ, M., <i>Špína. Smradlavé dějiny hygieny</i> , Praha: Slovart s.r.o., 2022, str. 13-16.
2	A.+B LENDEROVÁ, M., JIRÁNEK, T., MACKOVÁ, M., <i>Z dějin české každodennosti. Život v 19. století</i> , Praha: Karolinum, 2017, s. 43. C BEČKOVÁ, Kateřina. <i>ASANACE – zatracovaný i obdivovaný projekt obce Pražské: Příspěvek k dějinám pražské asanace</i> . Online. In: Klub za starou Prahu. Dostupné z: http://stary-web.zastarouprahu.cz/pragensia/asanace/beckova.htm . [cit. 2025-02-16].
3	<i>Atlas českých dějin</i> , 2. díl – od r. 1618, Praha: Kartografie, 2003, str. 40 a 52.
4	KVIRENC, J., <i>Evropa do roku 1914. Historie v dokumentech</i> , Liberec: Dialog 2007, str. 179.
5	ČERNÝ, K., SVOBODNÝ, P. (ed.) <i>Lékařství (Velké dějiny zemí Koruny české)</i> , Praha: Paseka, 2023, str. 214-218.
6	A. <i>Humoristické listy</i> , 1909, roč. 33, č. 2., s. 3.; <i>Humoristické listy</i> , 1909, roč. 33, č. 2., s. 3; <i>Lidové noviny</i> ze dne 17. 10. 1909, roč. 17, č. 286, s. 9. Dostupné z: https://www.lidovenoviny.cz/ctecka.aspx?d=17.10.1909&e=LN1#strana=8 B. a) https://www.aurumpro.cz/p/stribrna-mince-1-korona-frantiska-josefa-i-rakouska-razba-1913?gad_source=1&gclid=CjwKCAiAiOa9BhBqEiwABCdG84AkReQWtWXFbq8xyh7xCzV1vxztO4m5yPr9sUrUjEk6Rax1DWbp_BoCozYQAvD_BwE b) https://aukro.cz/stara-lekarenska-lahvicka-peroxid-vodiku-100-ml-6984198693 c) Jaroslav Frečer, Ditmar's Erben, 135 let keramické továrny Znojmo, LAUFEN CZ s. r. o., červenec 2013, s. 39, dostupné z: https://www.jika.sk/katalog/katalogy d) https://www.numismatikacb.cz/ceskoslovensko-1919-1939-1-koruna-1919# e) https://cs.wikipedia.org/wiki/Wright_Flyer#/media/Soubor:First_flight2.jpg f) https://www.dotyk.cz/magazin/cholera-v-londyne-1854-30000113.html g) https://cs.wikipedia.org/wiki/Breguet-Dorand_Gyroplane_Laboratoire#/media/Soubor:Gyroplane-Laboratoire1.jpg h) https://www.nivea.cz/o-spolocnosti/brand-history i) https://www.vitalia.cz/galerie/historie-stomatologie/18/
7	ČERNÝ, K., SVOBODNÝ, P. (ed.) <i>Lékařství (Velké dějiny zemí Koruny české)</i> , Praha: Paseka, 2023, str. 239-243.
8	A. https://praha.mkc.cz/temata/vyznamne-zeny-nemecky-hovorici-prahy/zeny-na-vysokych-skolach B. A. Masaryková; https://www.akropolis.cz/content/alice-masarykova A. Honzáková; https://cs.wikipedia.org/wiki/Anna_Honz%C3%A1kov%C3%A1#/media/Soubor:Anna_Honzakova_1902.jpg Z. Baborová https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zdenka_Baborova_1901_Vilim.png M. Fabiánová https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Album_representant%C5%AF_v%C5%A1ech_obor%C5%AF_ve%C5%99ejn%C3%A9ho_%C5%BEivota_%C4%8Deskoslovensk%C3%A9ho_-_1927_-_Marie_Fabi%C3%A1nov%C3%A1.png

9	<p>A. KVIRENC, <i>Evropa do roku 1914. Historie v dokumentech</i>, Liberec: Dialog 2007, str. 206.</p> <p>B. <i>Henri Dunant</i>. Online. In: Wikipedia: the free encyclopedia. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-. [cit. 2025-02-17].</p> <p>C. <i>Mezinárodní červený kříž</i>. Online. In: Wikipedia: the free encyclopedia. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Mezin%C3%A1rodn%C3%AD_%C4%8Derven%C3%BD_k%C5%99%C3%AD%C5%BE. [cit. 2025-02-18].</p> <p>D+E <i>155 let Červeného kříže v českých zemích</i>. Online. In: Český červený kříž. Dostupné z: https://www.cervenyriz.eu/aktuality/155-let-cerveneho-krize-v-ceskych-zemich. [cit. 2025-02-18].</p>
10	LENDEROVÁ, M., JIRÁNEK, T., MACKOVÁ, M., <i>Z dějin české každodennosti. Život v 19. století</i> , Praha: Karolinum, 2017, s. 352.
11	Digitální archiv Šechtl a Voseček, Skupinové fotografie sokolů, umístění 453/14, deska 7821_sokolové.
12	A. + B. NEBŘENSKÝ, Z., <i>Katedrály industriálního věku</i> , Praha: LN 2019., s. 161-163.
13	<p>A. RUTTE, E. M., <i>Průvodce po Karlových Varech a okolí</i>, Praha: 1888 inzertní příloha KARLOVY VARY. Ilustrovaný průvodce pro české lázeňské hosty, Praha: Spolek českých lázeňských hostů karlovarských, 1914, inzertní příloha.</p> <p>B. WAJS, M., <i>České literární Karlovarsko I.</i>, Plzeň 1972, s. 110-111.</p> <p>C+D UTNIK-STRUGALA, M., <i>Špína</i>. Smradlavá historie hygieny, Slovart, 2022, str. 147-150,</p> <p>ČERNÝ, K., SVOBODNÝ, P. (ed.) <i>Lékařství (Velké dějiny zemí Koruny české)</i>, Praha: Paseka, 2023, str. 203-204.</p>
Rozř.	ČERNÝ, K., SVOBODNÝ, P. (ed.) <i>Lékařství (Velké dějiny zemí Koruny české)</i> , Praha: Paseka, 2023, str. 213-244.